

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Csp/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122474233
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6122474233.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská100/A, Bratislava 831 04, IČO: 47 967 692, právne zastúpeného JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej A. B., C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX, XXX XX E., o zaplatenie 831,28 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 669,76 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 85,36 Eur od 7.4.2020 do zaplatenia, zo sumy 76,40 Eur od 8.5.2020 do zaplatenia, zo sumy 71 Eur od 9.6.2020 do zaplatenia, zo sumy 71 Eur od 8.7.2020 do zaplatenia, zo sumy 71 Eur od 7.8.2020 do zaplatenia, zo sumy 198 Eur od 8.9.2020 do zaplatenia, zo sumy 97 Eur od 8.5.2021 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á n á r o k voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 61,14 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica v súlade s § 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 831,28 Eur s príslušenstvom. Nárok uplatnil titulom neuhradenej ceny za telekomunikačné služby vo výške 717,54 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 113,74 Eur.

2. V predmetnom upomínacom konaní bol dňa 7.12.2022 vydaný platobný rozkaz sp. zn. 24Up/1624/2022, ktorý sa však nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk na adresu jej pobytu.

3. V súlade s § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní podal žalobca návrh na pokračovanie v konaní na tunajšom súde ako súde príslušnom na prejednanie veci podľa a zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), čím došlo k zrušeniu platobného rozkazu. Vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 21.2.2023 a je vedená pod sp. zn. 24Csp/11/2023. Keďže sa žalovanej nepodarilo doručiť žalobu do vlastných rúk, súd zverejnil na úradnej tabuli súdu oznámenie o podanej žalobe /§ 116 ods. 2 CSP/.

4. Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 4.1.2018, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 29.11.2018, Dohodou o zmene služby zo dňa 19.2.2019, Dodatkom k Zmluve o poskytovaní verejných služieb a Zmluvou o predaji Zariadenia zo dňa

3.2.2020, faktúrami č. 8258423198, č. 8260704430, č. 8281606237, č. 8264900646, č. 8263026349, č. 8266763638, č. 8256152336, č. 1270881328, odstúpením od Zmluvy o poskytovaní verejných služieb z 10.5.2021, predžalobnou výzvou zo dňa 31.10.2022, upomienkou zo dňa 21.1.2019, upomienkou zo dňa 18.4.2019, upomienkou zo dňa 21.5.20049, upomienkou zo dňa 21.8.2019, upomienkou zo dňa 20.9.2019, upomienkou zo dňa 22.11.2019, upomienkou zo dňa 21.12.2019, upomienkou zo dňa 21.1.2020, upomienkou zo dňa 21.2.2020, upomienkou zo dňa 20.3.2020, upomienkou zo dňa 22.4.2020, upozornením na jednorazové vyúčtovanie kúpnej ceny KZ, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 18.7.2022, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2022 a ostatnými do spisu predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

5. Žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu (Slovak Telekom, a.s.) ako telekomunikačným podnikom dňa 4.1.2018 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal dodávať žalovanej telekomunikačné služby /program služby Happy XL data/ a žalovaná sa zaviazala zaplatiť ich cenu podľa cenníka. Zmluva obsahovala opis všetkých aktivovaných služieb týkajúcich sa telefónneho čísla XXXXXXXXXX. Bola dojednaná doba viazanosti na 24 mesiacov s dohodnutým základom zmluvnej pokuty – počiatočná pokuta, ktorá bude klesať, na sumu 370 eur.

6. Zo záväzku viazanosti plynie záväzok žalovaného po dobu viazanosti zotrvať v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu, teda že nevykoná žiaden úkon, ktorý by viedol k ukončeniu zmluvy, bude riadne a včas uhrádzať ceny za poskytnuté služby, pričom porušením záväzku je ukončenie využívania služieb pred uplynutím doby viazanosti v dôsledku ukončenia Zmluvy, v dôsledku prenosu telefónneho čísla, nezaplatenie ceny za poskytnuté služby účastníkom do 45 dní po jej splatnosti, na základe ktorého dôjde k prerušeniu poskytovania služieb (čl. 5 Zmluvy).

7. Podľa čl. 6 Zmluvy v dôsledku porušenia záväzku viazanosti Účastníkom, vznikne Podniku voči Účastníkovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty s tým, že vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dňu porušenia záväzku viazanosti podľa vzorca (Vyúčtovaná zmluvná pokuta = (Základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti) x počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti), ktorý vyjadruje denné klesanie Základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa porušenia záväzku viazanosti podľa tejto Zmluvy.

8. Dňa 29.11.2018 žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu (Slovak Telekom, a.s.) ako telekomunikačným podnikom Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal dodávať žalovanej telekomunikačné služby /program služby ÁNO M/ a žalovaná sa zaviazala zaplatiť ich cenu podľa cenníka. Zmluva obsahovala opis všetkých aktivovaných služieb týkajúcich sa telefónneho čísla XXXXXXXXXX. Bola dojednaná doba viazanosti na 24 mesiacov s dohodnutým základom zmluvnej pokuty – počiatočná pokuta, ktorá bude klesať, na sumu 120 eur.

9. Z bodu 4 dodatku vyplýva totožný záväzok viazanosti a povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu tak ako boli dohodnutá v zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 4.1.2018.

10. Následne dohodou o zmene služby zo dňa 19.2.2019 došlo k zmene programu na telefónnom čísle XXXXXXXXXX na program ÁNO L.

11. Žalovaná napokon uzavrela s právnym predchodcom žalobcu (Slovak Telekom, a.s.) dňa 3.2.2020 Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb a Zmluvu o predaji zariadenia, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal dodávať žalovanej telekomunikačné služby /program služby ÁNO L / a žalovaná sa zaviazala zaplatiť ich cenu podľa cenníka. Zmluva sa týkala telefónneho čísla XXXXXXXXXX. Bola dojednaná doba viazanosti na 24 mesiacov s dohodnutým základom zmluvnej pokuty – počiatočná pokuta, ktorá bude klesať, na sumu 120 eur. Predmetným dodatkom došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bolo zariadenie PlayStation 4 Pro 1 TB s tým, že plná cena zariadenia /cena zariadenia pred zohľadnením zľavy/ je 449 eur, kúpna cena /plná cena zariadenia po zohľadnení zľavy/ je 303 eur, akontácia je 39 eur. Žalovaná sa zaviazala splácať kúpnu cenu zariadenia v 24 mesačných splátkach po 11 eur.

12. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúry za využitie služieb na základe vyššie uvedenej zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatkov, a to:

- faktúra č. 8256152336 splatná 6.4.2020 v sume 109,25 eur, z čoho suma 4,99 eur tvorí náklady na vymáhanie - upomienka a suma 18,90 eur náklady skorého vymáhania,
- faktúra č. 8258423198 splatná 7.5.2020 v sume 81,39eur, z čoho suma 4,99 eur tvorí náklady na vymáhanie - upomienka,
- faktúra č. 8260704430 splatná 8.6.2020 v sume 89,90 eur, z čoho suma 18,90 eur tvorí náklady skorého vymáhania,
- faktúra č. 8263026349 splatná 7.7.2020 v sume 71 eur,
- faktúra č. 8264900646 splatná 6.8.2020 v sume 71 eur,
- faktúra č. 8266763638 splatná 7.9.2020 v sume 198 eur ako splátky zariadenia /18 x 11 eur/
- faktúra č. 8281606237 splatná 7.5.2021 v sume 210,74 eur ako dotácia na koncové zariadenie vo výške 97 a zmluvná pokuta 21,36 eur a zmluvná pokuta 92,38 eur.

13. Z oznámenia o postúpení pohľadávky z 18.7.2022 vystavenej právnym predchodcom žalobcu súd zistil, že pohľadávka voči žalovanej, ktorá je predmetom konania bola postúpená zo spoločnosti Slovak Telekom a.s. na žalobcu.

14. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

15. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len zákon č. 351/2011 Z.z.), podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. , zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z.z., zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods.2, b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o 1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania, 2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,[napríklad zákon č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom(autorský zákon) v znení neskorších predpisov] 3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46, 4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplyvať na kvalitu služieb, 5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby, 6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení, c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2, d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby, e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby, f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami, g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb, h) spôsob urovnávania

sporov podľa § 75, i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa § 44 ods. 3 zákona č. 351/2011 Z.z., údaje uvedené v odseku 2 môžu byť uvedené v ktorejkoľvek súčasti zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane všeobecných podmienok alebo cenníka; to neplatí pre údaje, ktoré musia byť výslovne uvedené priamo v písomnom vyhotovení zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak je zmluva o poskytovaní verejných služieb podľa odseku 1 písomná: a) lehotu prvého pripojenia k sieti, b) obmedzenia, ktoré podnik zavedie na používanie podnikom dodaných koncových zariadení účastníkovi, c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2, d) cenu alebo zdroj, spôsob a možnosti získania informácií o cene, e) informáciu o zúčtovacom období a spôsobe fakturácie v prípade fakturovaných služieb, f) čas trvania zmluvy vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby.

16. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 4 písmeno k) a t) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku a ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 588 OZ, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa § 524 ods. 1, 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (ďalej len „nariadenie“), ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Právny predchodca žalobcu vystupuje ako poskytovateľ telekomunikačných služieb v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaná neuzatvorila predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (aj zo samotnej zmluvy o pripojení a dodatkov k nej je zrejmé, že účastníkom je fyzická osoba - nepodnikateľ). Predmetný vzťah je preto potrebné v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. OZ posudzovať ako vzťah spotrebiteľský, kde žalobca vystupuje v pozícii dodávateľa a žalovaná v pozícii spotrebiteľa.

19. Z priložených faktúr vzťahujúcich sa k zmluvám je preukázané, že žalovaná si nespĺnila svoju základnú povinnosť zo Zmluvy, a to riadne a včas platiť cenu poskytovaných služieb titulom ceny za pravidelné mobilné hlasové a nehlasové služby a využitie ďalšie mobilné doplnkové služby v programe Happy XXL, ÁNO M a ÁNO L. Preto sa v tejto časti žalobca dôvodne domáhal súdnej ochrany, keďže tieto skutočnosti neboli v konaní rozporované. Cena za tieto služby bola vyúčtovaná faktúrami:

- faktúra č. 8256152336 splatná 6.4.2020 v sume 85,36 eur,
- faktúra č. 8258423198 splatná 7.5.2020 v sume 76,40 eur,
- faktúra č. 8260704430 splatná 8.6.2020 v sume 71 eur,
- faktúra č. 8263026349 splatná 7.7.2020 v sume 71 eur,
- faktúra č. 8264900646 splatná 6.8.2020 v sume 71 eur,
- faktúra č. 8281606237 splatná 7.5.2021 v sume 97 eur.

20. Čo sa týka ďalšieho nároku žalobcu, na základe dodatku žalobca predal žalovanej tam uvedené zariadenie a žalovaná sa zaviazala zaplatiť kúpnu cenu, s tým, že žalovanej bolo zariadenie riadne odovzdané už pri uzatvorení dodatku. V tejto časti vzťahu medzi stranami ide preto aj o kúpnu zmluvu podľa § 588 OZ. Dohodou sa žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi zvyšok kúpnej ceny za prevzaté zariadenie v splátkach. Po zaplatení časti kúpnej ceny pri kúpe, prestala žalovaná splátky za zariadenie riadne a včas uhrádzať a dostala sa do omeškania. V dôsledku toho a po predchádzajúcom upozornení zo strany žalobcu sa stal aj zvyšok dlhu tvorený zostatkom kúpnej ceny splatným v súlade s § 565 OZ. Preto súd považoval aj tento nárok žalobcu vyplývajúci z faktúry č. 8266763638 splatnej 7.9.2020 v sume 198 eur za dôvodný.

21. Žalobcovi bolo dôvodné priznať aj úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr, keďže žalovaná svoju povinnosť vyplývajúcu z predmetnej zmluvy a dodatkov nespĺnila v lehote splatnosti.

22. Zo žalobcom predložených faktúr ďalej vyplýva, že si v konaní uplatnil aj náklady vymáhania – upomienky vo výške 4,99 eur a náklady skorého vymáhania vo výške 18,90 eur.

23. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

24. Čo sa týka nákladov na vymáhanie titulom upomienky vo výške 4,99 eur, tieto súd považoval za nedôvodné. V konaní žalobca nepreukázal, aké náklady, v akej výške v súvislosti s upomienkou dodávateľ mal. Žalobca tiež nepreukázal, z čoho tieto náklady vo výške 4,99 eur pozostávajú a v akej výške reálne vznikli.

25. Rovnako tak vo vzťahu k nákladom „skorého vymáhania“, súd uvádza, že z obsahu žaloby nie je vôbec zrejmé a nebolo v konaní ani preukázané, čo sa pod týmto pojmom má rozumieť, t.j. čo sa má rozumieť pod termínom „skoré“, čoho sa týka vymáhanie a akým spôsobom bolo realizované. Nie je ani zrejmé z obsahu žaloby, za účelom akého vymáhania v apríli 2020 mali byť tieto náklady vynaložené, keď z obsahu spisu nevyplýva žiaden úkon, ktorý by v danom časovom období smeroval k vymoženiu konkrétnej pohľadávky od žalovanej.

26. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa. Uvedené náklady nemožno chápať ani ako poplatok za službu (plnenie), ktorá je poskytovaná spotrebiteľovi. Na základe uvedených skutočností je nevyhnutné ustáliť, že žalobca nemá právo požadovať úhradu poplatkov za upomienky a náklady na skoré vymáhanie (vrátane príslušenstva z nich), nakoľko uvedené poplatky neprinášajú žalovanej ako spotrebiteľovi žiadnu výhodu a slúžia iba záujmom veriteľa ako dodávateľa, pričom uvedené poplatky umožňujú jednostranne navyšovať pohľadávku žalobcu bez garancie maximálneho počtu uvedených poplatkov.

27. Vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obdobného charakteru, rovnako tak nákladov spojených so skorým vymáhaním je zrejмый vlastný ekonomický záujem žalobcu ako veriteľa, preto súd v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže sa uplatňuje nárok z neprijateľnej, preto neplatnej zmluvnej podmienky.

28. Vo vzťahu k uplatnenej zmluvnej pokute súd poukazuje na to, že nemôže obsah neprijateľnej zmluvnej podmienky moderovať. „Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu, akou je článok 83 legislatívneho dekrétu 1/2007 o prepracovaní všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a užívateľov a ďalších doplňujúcich zákonov (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) zo 16. novembra 2007, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.“

29. Degresívna zmluvná pokuta v zmluvách právneho predchodcu žalobcu bola rozsudkami súdov právoplatne vyhlásená za neprijateľnú, preto ust. § 53a OZ normuje zákaz ju ďalej používať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp 25/2021).

30. Zmluvná pokuta dojednaná v čl. 6 Zmluvy a v čl. 5 Dodatokov k zmluvám tvorili predtlač k zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter dojednaní a jeho začlenením v texte právneho úkonu - Zmluvy o poskytovaní verejných služieb a Dodatku k zmluvám, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednaní zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp 53/2021).

31. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprímeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát apod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprímerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí mobilný telefón a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v regresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zľavy“ pri mobilnom telefóne a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproportčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, hlasovej a nehlasovej spotrebe, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp 12/2022).

32. Uplatnený nárok na zmluvnú pokutu súd považuje za nárok uplatnený z neprijateľnej, a preto neplatnej zmluvnej podmienky. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom pomerne úspešnejší žalobca (jeho úspech predstavuje 669,76 eura, t.j. 80,57 %) má nárok na náhradu trov konania voči pomerne neúspešnejšej žalovanej (jej úspech predstavuje 19,43 %), v rozsahu 61,14 % (80,57 – 19,43). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).